

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC700
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1030

datum uitspraak 15/08/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Orde der Minderbroeders Franciscanen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 12 oktober 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 24 juni 2015 met zaaknummer 2013W1030, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Het aanvraagformulier ging vergezeld van een brief (met bijlagen) d.d. 9 oktober 2015 van mr. Weller. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 14 juli 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier, vergezeld van een brief d.d. 23 oktober 2015, is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Vooruitlopend op een te ontvangen indelingsbrief, heeft mr. Weller bij brief (met bijlagen) van 9 oktober 2015 reeds uitvoerig de gestelde vermogensschade onderbouwd. Bij indelingsbrief van 14 januari 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie de voorlopige categorie-indeling aan partijen meegedeeld. Gelet op voorstaande is mr. Weller meegedeeld dat een nadere onderbouwing van vermogensschade niet nodig was. Verweerder heeft bij mailbericht van 14 maart 2016 gereageerd (ter aanvulling op de bij het antwoordformulier meegestuurde brief van 23 oktober 2015).

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker was in [jaartal] en [jaartal] misdienaar en bezocht (samen met zijn vriendje [naam]) regelmatig het klooster gelegen naast de parochiekerk te [plaats]. Wijlen broeder [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde]), de portier van het klooster, heeft verzoeker seksueel misbruikt.

Het seksueel misbruik begon ermee dat [aangeklaagde] grapjes maakte, spelletjes speelde met verzoeker en hem kleine cadeautjes gaf. Gaandeweg ging [aangeklaagde] ertoe over om een koekje of een appel in zijn pij of op zijn lichaam te verstoppen, waarna verzoeker en zijn vriendje dat moesten zoeken. Verzoeker voelde dan door de zak in de pij van [aangeklaagde] een warm en zacht ding. Vanaf dat moment mochten verzoeker en [naam vriendje] ook niet meer samen bij hem komen.

De spelletjes ontvaardden steeds vaker in het vinden van een verrassing op het lichaam van [aangeklaagde] en het moeten betasten van en het moeten spelen met de penis van [aangeklaagde]. Ook moest verzoeker wel eens op schoot komen zitten van [aangeklaagde] waarna [aangeklaagde] met zijn hand via de broekspijp verzoekers intieme delen begon te strelen. Op een later moment moest verzoeker kusjes op de penis van [aangeklaagde] geven en moest hij de penis van [aangeklaagde] in zijn mond nemen en er als een lolly op zuigen.

Samenvattend heeft verzoeker regelmatig [aangeklaagde] moeten aftrekken en/of diens penis moeten betasten en ook oraal seksuele handelingen bij [aangeklaagde] moeten verrichten. Ook is verzoeker aan zijn intieme delen betast. Het seksueel misbruik vond meermalen per week plaats gedurende de periode [jaartal]-[jaartal].

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik acht jaar.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Bij indelingsbrief van 14 januari 2016 heeft de Compensatiecommissie de onderhavige aanvraag ingedeeld in categorie 4 voorlopig in categorie 5.

Na nadere bestudering van de aanvraag (het gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1) komt de Compensatiecommissie thans alsnog tot oordeel dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling, gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van acht jaar.
- Het misbruik heeft gedurende de periode [jaartal]-[jaartal], meermalen per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, aftrekken en gedwongen oraal seksuele handelingen.
- Het misbruik ging gepaard met zogenaamde ‘zoekspelletjes’

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Verzoekers onderbouwing van zijn gestelde vermogensschade krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling, zoals verwoord door mr. Weller in zijn brief van 9 oktober 2015, laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door meerdere personen, waaronder [aangeklaagde], seksueel misbruikt. Dit heeft een grote impact op verzoekers leven. Zijn schoolprestaties zijn daardoor negatief beïnvloed. Hij is van een vrolijk kind veranderd in een druk kind dat van jongs af aan veel medicijnen gebruikte om rustig te blijven en zijn angsten en hyperventilatie te onderdrukken. Hij heeft lager onderwijs gevolgd (LEAO), alsmede enkele cursussen en in [jaartal] een diploma ‘[studierichting]’ behaald. Verzoeker heeft diverse kleinere baantjes gehad, maar die kwamen veelal tot een einde door verzoekers steeds terugkerende psychische problemen. Verzoeker is intelligent, maar heeft zich door zijn aan seksueel misbruik gerelateerde psychische problematiek niet goed kunnen ontwikkelen. Verzoeker is welbespraakt, leergierig en verschillende malen gastdocent geweest aan de Mbo-opleiding, maar verzoekers angsten en fobieën waren sterker, waardoor een kans om carrière te maken in de kiem werd gesmoord. Hij is vervolgens jarenlang (parttime) werkzaam geweest in een beleidsmatige baan binnen de [sector], maar is wegens zijn psychische problemen afgekeurd. Sinds [jaartal] tot op heden ontvangt verzoeker wegens uitval op psychische gronden een arbeidsongeschiktheidsuitkering (70%). Hij heeft jarenlang therapie gevolgd en daarvoor een eigen bijdrage moeten betalen. Ook thans is hij onder behandeling.

In de hypothetische situatie waarin hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij geen psychische problemen hebben ontwikkeld en een gewoon arbeidzaam leven hebben gehad. Verzoeker wenst aanspraak te maken op een vergoeding voor vermogensschade.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 23 oktober 2015 en vervolgens bij mailbericht van 14 maart 2016 gereageerd. In het bijzonder heeft verweerder gewezen op het feit dat voor de beoordeling van de gestelde vermogensschade in de onderhavige aanvraag krachtens de Compensatieregeling alléén acht dient te worden geslagen op het onderhavige seksueel misbruik dat verzoeker door [aangeklaagde] is aangedaan en niet ook op ander seksueel misbruik. Ook wijst verweerder op de minder gunstige aspecten in de thuissituatie van het ouderlijk gezin van verzoeker. Verzoekers moeder was ziekelijk en de relatie met zijn vader was moeilijk en soms gewelddadig, aldus verweerder. Verweerder is van oordeel dat deze aspecten moeten worden meegewogen. Verweerder wenst -tot slot- niets af te doen aan de gegroundverklaring van het door [aangeklaagde] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit het grote aantal door verzoeker overgelegde stukken (waaronder de rapportage van het GAK d.d. [datum], de verklaring d.d. [datum] van [naam] (klinisch psycholoog-psychotherapeut) en een psychologische expertise d.d. [datum], opgesteld door drs. [naam] in het kader van toekenning van een arbeidsongeschiktheidsuitkering, alsmede de verklaring van zijn [familielid], [naam] en de verklaring van zijn [familielid] [naam]) blijkt dat verzoekers leven ernstig en chronisch negatief beïnvloed is door het hem aangedaan seksueel misbruik. Verzoekers lijdensdruk is groot alsmede de gevolgen voor zijn sociaal en maatschappelijk functioneren. Hij is in [jaartal] op psychische gronden uitgevallen voor zijn werk en heeft sindsdien, van [jaartal] tot op heden, een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Hij lijdt aan een complex posttraumatisch stresssyndroom, is sinds jaren onder (medicamenteuze) behandeling wegens aan seksueel misbruik gerelateerde problematiek (onder meer angst-, depressieve en dissociatieve klachten en verschijnselen en herkent zich in het ‘Stockholm-syndroom’, aldus [naam]). In alle stukken wordt het seksueel misbruik als meest indringende en beschadigende factor genoemd, zij het dat ook melding wordt gemaakt van het ontbreken van een veilige haven en een wat autoritaire opvoeding. Gelet op het vorenstaande, in onderling verband en samenhang bezien, is het voor de Compensatiecommissie aannemelijk geworden dat verzoeker wegens aan seksueel misbruik gerelateerde problematiek blijvend is uitgevallen voor zijn werk bij de [sector] en dat de prognoses om werk te hervatten ongunstig zijn. Daarbij komt dat verzoeker (doordat hij in [jaartal] het MBO-diploma heeft behaald en op dat niveau werkzaam is geweest) heeft aangetoond op dat niveau werkzaam te kunnen zijn.

4.6 Krachtens de Compensatieregeling dient de Compensatiecommissie bij het berekenen van de vermogensschade uit te gaan van de vermogensschade waarvan aannemelijk is geworden dat deze voortvloeit uit het seksueel misbruik waarvoor bewijs (in de zin van artikel 7 van de Compensatieregeling) is overgelegd. Verweerder benoemt dit punt ook in zijn verweer.

In de onderhavige aanvraag is alléén bewijs in de vorm van het onder 1.1. vermelde advies van de Klachtencommissie met betrekking tot het door [aangeklaagde] aangedaan seksueel misbruik overgelegd, welk misbruik door de Compensatiecommissie als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ is aangemerkt. In het geval van verzoeker is evenwel -zo stelt verzoeker en zo blijkt ook uit andere overgelegde stukken- ook sprake geweest van ander zeer ernstig seksueel misbruik waarvan geen bewijs is overgelegd. De Compensatiecommissie is op grond van de Compensatieregeling echter niet bevoegd ook compensatie toe te kennen voor dit andere seksueel misbruik dat niet door een in artikel 7 van de Compensatieregeling vermeld bewijsmiddel is bewezen. Of het daarbij al dan niet gaat om aan de Orde der Minderbroeders Franciscanen verbonden personen, maakt dit niet anders.

4.7 Indien aanknopingspunten voorhanden zijn op basis waarvan redelijkerwijs aangenomen moet worden dat sprake is van meerdere schadeveroorzakende factoren die hebben bijgedragen aan het ontstaan en voortduren van de gestelde vermogensschade, pleegt de Compensatiecommissie voor de berekening van die vermogensschade een proportionele benadering te hanteren. Ook met in achtneming van deze benadering is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoeker voor een forse compensatie onder de Compensatieregeling in aanmerking komt, waarvan zij de omvang schattenderwijs zal vaststellen.

4.8 Daarnaast kan verzoeker uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en gedurende een langere tijd is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van zeer grote invloed is geweest op het functioneren van verzoeker. Het heeft zijn eigen welbevinden ernstig verstoord en ook diepgaand doorgewerkt in zijn relaties met zijn allernaasten. Er is sprake van langdurige behandelingen wegens ernstige psychologische/psychiatrische problematiek. Ook heeft het destijds zijn relatie met zijn ouderlijk gezin (zijn ouders) beschadigd. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €75.000,-- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.568,41 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €75.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.568,41 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 15/08/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter